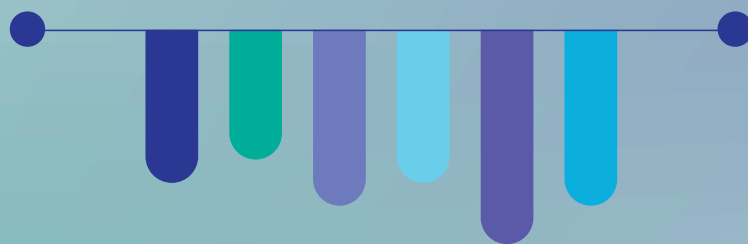

מחקר טימס (TIMSS) 2023

הערכת הידע והמיומנויות במתמטיקה ובמדעים:
תמונת מצב בקרב תלמידים בכיתה ח'

ממצאים עיקריים

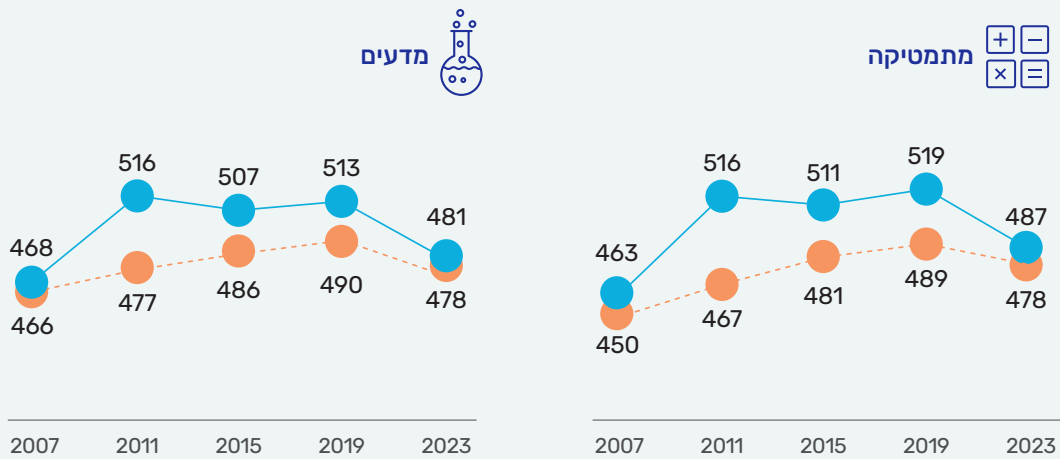

ישראל נסוגה לאחור: ירידה חדה, מהחדות בעולם, בהישגי ישראל במתמטיקה ובמדעים

ממוצעי הישגים של תלמידי ישראל במתמטיקה ובמדעים בשנת 2023 הם הנמוכים ביותר מאז 2007.

במתמטיקה וגם במדעים הירידה בישראל היא החדה ביותר בקרב מדינות ה-OECD שהשתתפו במחקר - 32 נקודות בכל אחד משני תחומי הדעת. שינוי זה חריג גם בהשוואה למדינות שאינן חברות ב-OECD. מתוך 35 המדינות שהשתתפו בשני המחזורים, רק ב-4 מדינות נרשמו ירידות דומות או חדות יותר מאשר בישראל בשני תחומי הדעת, והן: בחריין, ירדן, קזחסטן ומלזיה.

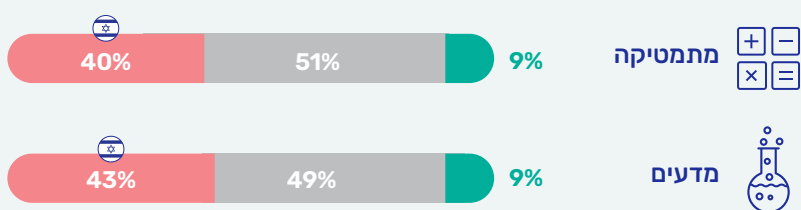
ממוצעי הישגים בישראל ובמדינות המשתתפות במחקר טימס לאורך שנים במתמטיקה ובמדעים¹

ישראל ● ממוצע המדינות המשתתפות ●

1 לאורך השנים חל שינוי במספרן ובהרכבן של המדינות שהשתתפו במחקר טימס, מה שמפחית את תוקף ההשוואה של ממוצעי המדינות המשתתפות.

התפלגות המדינות לפי השינוי במוצע ההישגים בין מחזור 2019 למחזור 2023

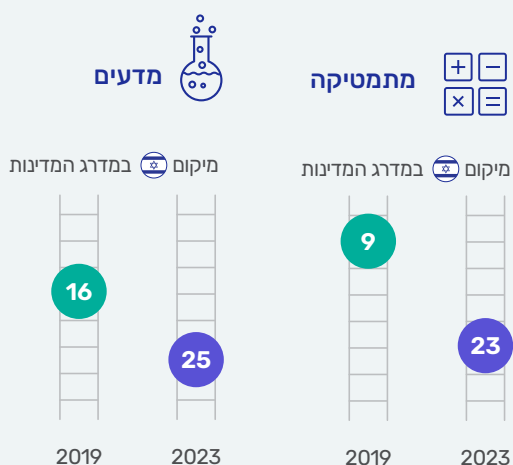

ירידה ● שיפור ● ללא שינוי מובהק סטטיסטית ●

מה הקשר לקורונה?

מחזור טימס הקודם נערך ב-2019, לפני פרוץ המגפה במרץ 2020. סביר להניח שלמגפת הקורונה הייתה השפעה על הישגי התלמידים במדינות השונות, אך חשוב לזכור שאי-אפשר לאמוד ישירות את השלכותיה על ההישגים, שכן יש להניח שבאותה תקופה התרחשו תהליכים נוספים. כמו כן חשוב לזכור שהמחקר אינו מאפשר לקבוע קשרים של סיבה ותוצאה בכל הנוגע לשינויים בהישגים. לבסוף, כפי שעולה מהנתונים המובאים כאן, **מגמת הירידה שנצפתה בישראל חריגה בהשוואה למדינות אחרות, ולכן קשה לייחס אותה להשפעות המגיפה בלבד.**

לראשונה מאז 2007 ישראל לא מדורגת מעל הממוצע במדעים; במתמטיקה, ישראל יורדת מהמקום ה-9 למקום ה-23

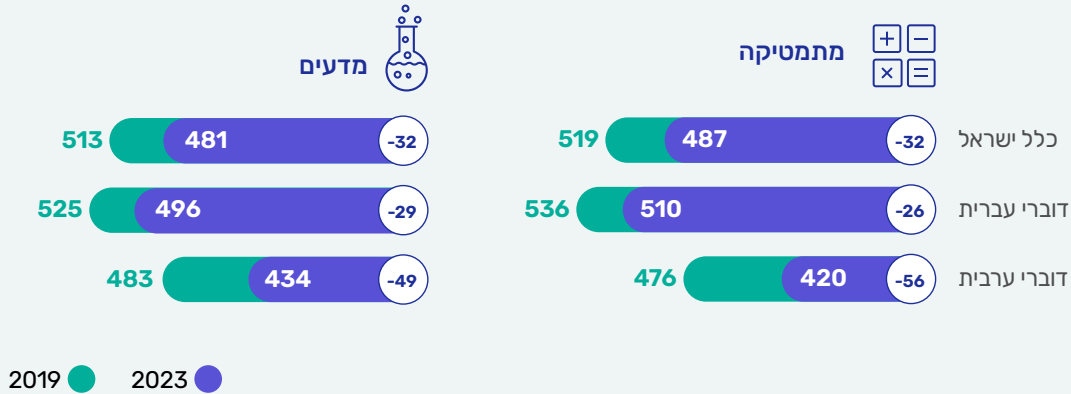
במתמטיקה ישראל מדורגת במקום ה-23 – מעט מעל ממוצע המדינות המשתתפות, שבו מחזיקות יחד צרפת, אזרבייג'ן, ופורטוגל (דירוגים 25-27 בהתאמה). במדעים ישראל מדורגת במקום ה-25 ומחזיקה בממוצע המדינות המשתתפות לצד קטאר, שמדורגת במקום ה-24. לשם השוואה, ב-2019 דורגה ישראל במקום ה-9 במתמטיקה וה-16 במדעים – הרבה מעל ממוצע המדינות המשתתפות.

גם במתמטיקה וגם במדעים, מתוך 20 מדינות ה-OECD שהשתתפו במחקר בשנת 2023 רק צ'ילה הראתה יכולות נמוכות במובהק משל ישראל. לשם השוואה, ב-2019 תלמידי ישראל הפגינו הישגים מתמטיים גבוהים במובהק מאלו של 9 מתוך 18 מדינות ה-OECD שהשתתפו באותו מחזור, כולל שוודיה, ניו זילנד, נורווגיה, צרפת, איטליה, פורטוגל, טורקיה, פינלנד וצ'ילה.

צניחה בהישגי תלמידים דוברי ערבית והרחבת הפער בינם לבין דוברי עברית; ירידות חדות בפיקוח הממלכתי-דתי

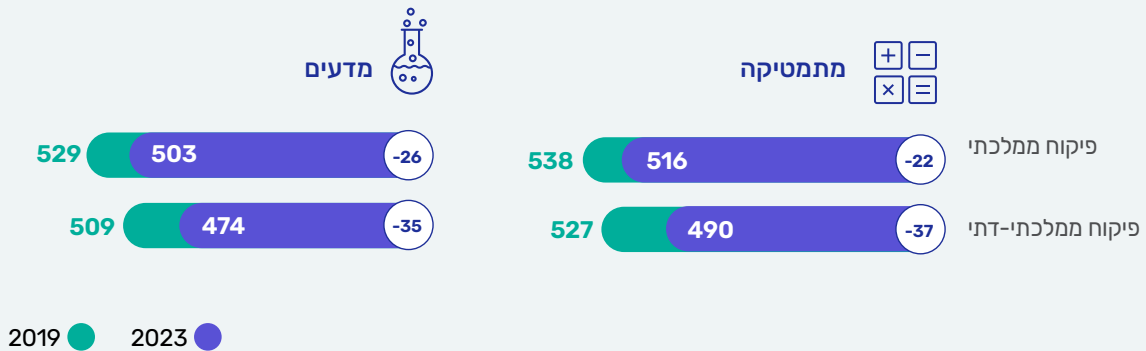
בקרב דוברי עברית נצפתה הידרדרות חדה של 26 נקודות במתמטיקה ו-29 במדעים, אך ההידרדרות החדה ביותר חלה בקרב דוברי ערבית: ירידה של 56 נקודות במתמטיקה ו-49 במדעים. הדבר הביא לידי התרחבות פערי הישגים בין מגזרי השפה ב-20 נקודות במתמטיקה וב-30 נקודות במדעים.

פערי הישגים בין תלמידים דוברי עברית לתלמידים דוברי ערבית ב-2023 וב-2019

בחלוקה של תלמידים דוברי עברית לפי סוגי פיקוח אפשר לראות כי בפיקוח הממלכתי-דתי, לעומת הפיקוח הממלכתי, חלו ירידות חדות יותר בהישגים. בפיקוח הממלכתי-דתי חלה ירידה ממוצעת של 37 נקודות במתמטיקה ו-35 במדעים, בעוד הישגיהם של תלמידי הפיקוח הממלכתי ירדו ב-22 נקודות במתמטיקה וב-26 במדעים.

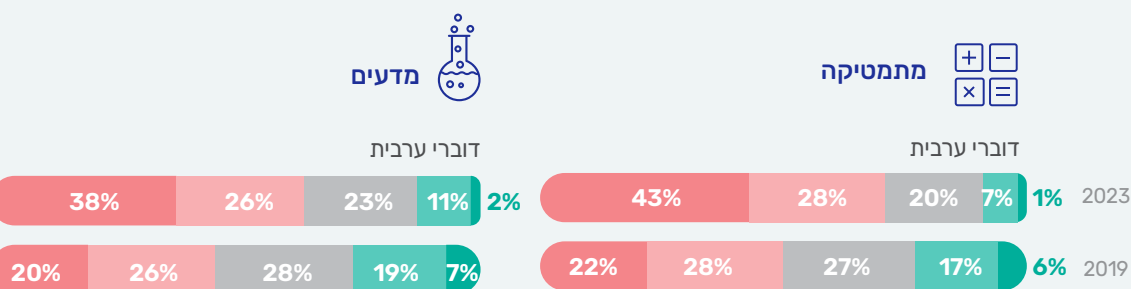
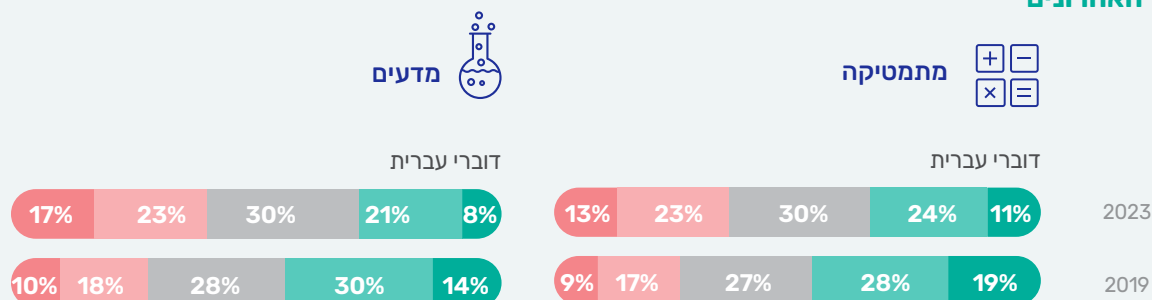
פערי הישגים בין הפיקוח הממלכתי לפיקוח הממלכתי-דתי ב-2023

פחות מצטיינים ויותר מתקשים בשני תחומי הדעת ובכל המגזרים; בחברה הערבית - שיעור אפסי של מצטיינים

ב-2023, בהשוואה ל-2019, נרשם גידול ניכר בשיעור המתקשים: עלייה של כ-20% בקרב תלמידים דוברי ערבית (שיעורם הוכפל עד לכדי 40%-45%) ושל 5% ויותר בקרב דוברי עברית. לצד זאת, בשיעור המצטיינים בשני מגזרי השפה חל צמצום דרמטי והוא עומד כעת על 8%-11% בקרב דוברי עברית ועל 1%-2% בקרב דוברי ערבית.

התפלגות התלמידים לפי רמות הישגים במתמטיקה ובמדעים בכל מגזר שפה, בשני מחזורי טימס האחרונים

רמות הישג: ● הצטיינות ● גבוהה ● בינונית ● נמוכה ● מתחת לסף

התחומים שבהם נדרש השיפור הרב ביותר: נתונים והסתברות ומדעי כדור הארץ

ציון ממוצע במתמטיקה **487**

התחומים בהם ישראל חזקה יחסית לממוצע הכללי של עצמה הם

גם ב-2023, התחומים בהם ישראל חלשה ביחס לממוצע הכללי של עצמה הם

ציון ממוצע במדעים **481**

אלגברה **494**
כימיה ופיזיקה **489**

נתונים והסתברות **481**
מדעי כדור הארץ **465**

במילים אחרות: הירידה הכללית בהישגי התלמידים בישראל חלה באופן דומה בכל תחומי הדעת.

מקומו בהשוואה למדינות העולם

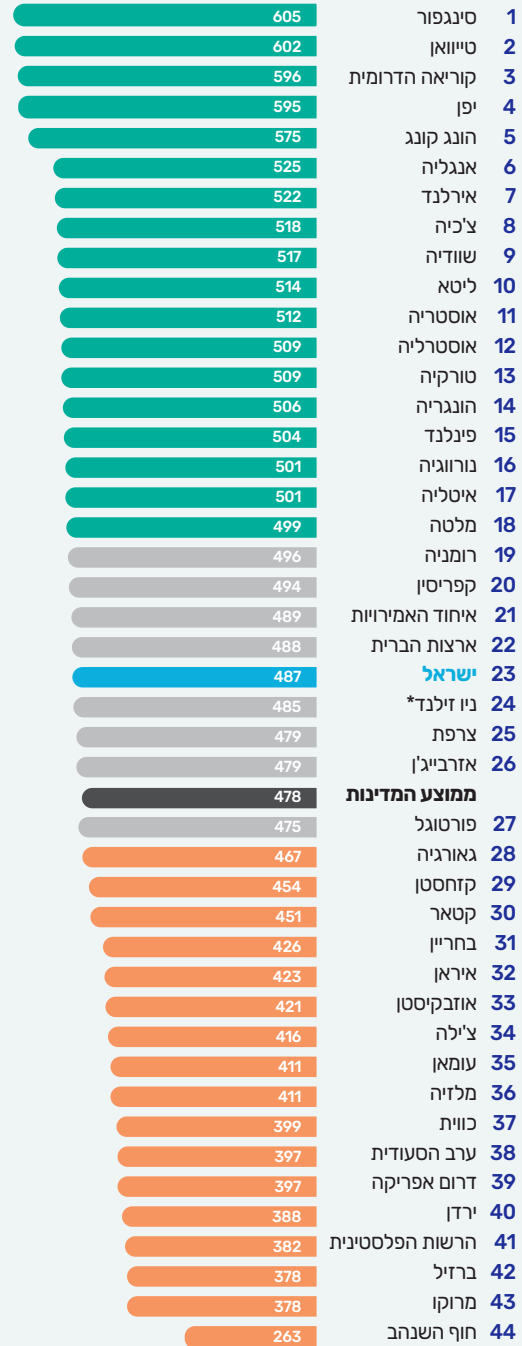
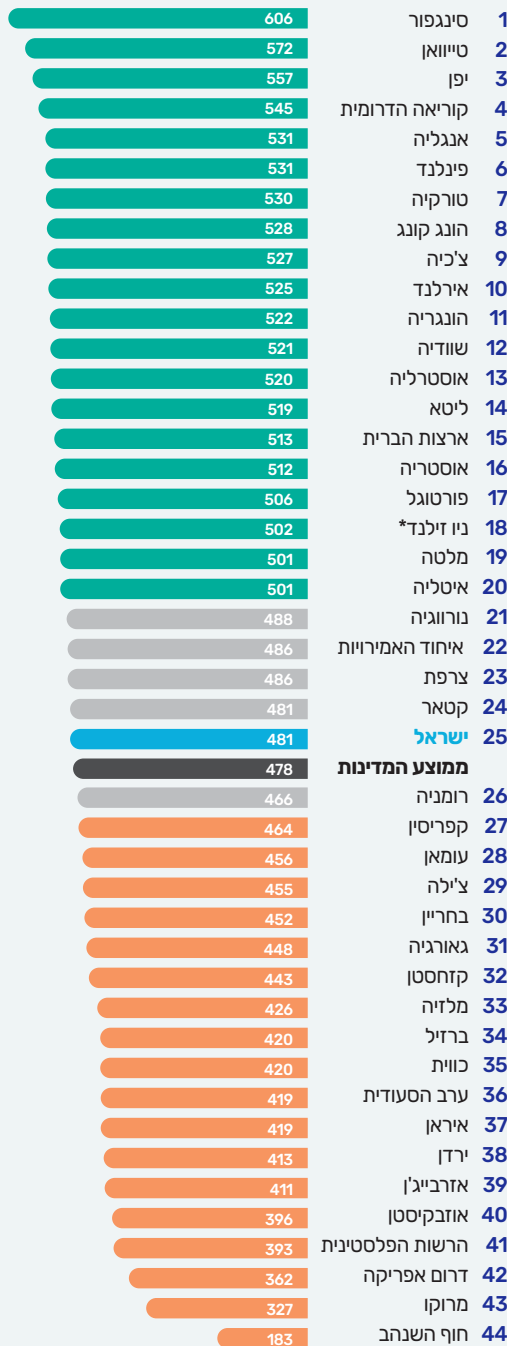
מדעים

הממוצע בישראל איננו שונה במובהק מממוצע המדינות המשתתפות [478] ומהממוצעים של המדינות המדורגות במקומות 21-26 במדרג 44 המדינות שהשתתפו במחקר.

מתמטיקה

הממוצע בישראל גבוה ב-9 נק' ממוצע המדינות המשתתפות [478], ואיננו שונה מהממוצעים של המדינות המדורגות במקומות 19-27 במדרג 44 המדינות שהשתתפו במחקר.

- מדינות שממוצע הישגיהן גבוה מזה של ישראל במחזור המחקר
- מדינות שממוצע הישגיהן דומה לזה של ישראל במחזור המחקר
- מדינות שממוצע הישגיהן נמוך מזה של ישראל במחזור המחקר

* אחוז ההשתתפות בבתי ספר בניו זילנד הוא 83% - מעט מתחת לסף אחוז ההשתתפות המינימלי שנקבע על ידי הארגון הבינלאומי (85%) ולכן בשל הפגיעה בייצוגיות הנתונים הארגון הבין-לאומי משקף את נתוני ניו זילנד בנפרד משאר המדינות, שכן אין הם ברי השוואה. עם זאת, בדוח זה אנו משקפים את נתוני ניו זילנד במדרגי המדינות, כיוון שאחוז ההשתתפות נמוך אך במעט מן הסף שנקבע, ומתוך רצון להביא תמונת השוואה מלאה יותר בין ישראל לבין כל שאר המדינות שהשתתפו

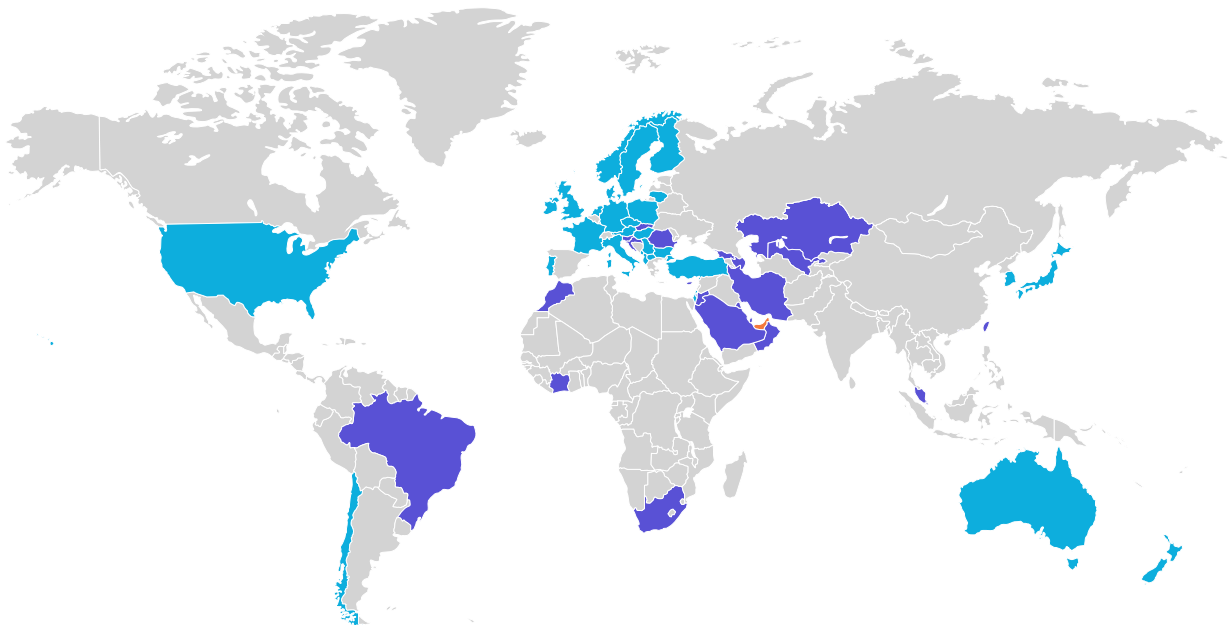
רקע למחקר

מהו מחקר טימס?

מחקר טימס (TIMSS) הוא מחקר בין-לאומי מקיף שבוחן את רמת ההישגים של תלמידי כיתות ח' בתחומי הדעת מתמטיקה ומדעים. המחקר נערך על ידי הארגון הבין-לאומי להערכת הישגים חינוכיים (IEA) אחת לארבע שנים מאז 1995 ונחשב מחקר הדגל של הארגון. הוא נועד להשוות בין המדינות המשתתפות ולעקוב אחר מגמות שינוי לאורך זמן בהישגי התלמידים במתמטיקה ובמדעים. במחקר טימס 2023 השתתפו 44 מדינות ו-3 ישויות כלכליות, מתוכן 20 משתייכות לארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (ה-OECD).

בסך הכול השתתפו בו כ-300,000 תלמידים מכ-9,000 בתי ספר ברחבי העולם. בישראל נערך המחקר בקרב מדגם ארצי מייצג המונה כ-5,200 תלמידים מ-195 בתי ספר.

רשויות חינוך

אבו דאבי, איחוד האמירויות
דובאי, איחוד האמירויות
שארג'ה, איחוד האמירויות

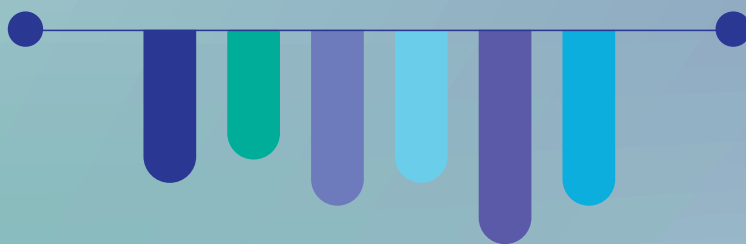
שאר המדינות

אוזבקיסטן
אזרבייג'ן
איחוד האמירויות
איראן
בחרין
ברזיל
גאורגיה
דרום אפריקה
הונג קונג
הרשות הפלסטינית
חוף השנהב
טייוואן
ירדן
כווית
מלזיה
מלטה
מרקו
סינגפור
עומאן
ערב הסעודית
קזחסטן
קטאר
קפריסין
רומניה

מדינות חברות ב-OECD

אוסטריה
אוסטרליה
איטליה
אירלנד
אנגליה
ארצות הברית
קוריאה הדרומית
הונגריה
טורקיה
יפן
ישראל
ליטא
נורווגיה
ניו זילנד
פורטוגל
פינלנד
צ'ילה
צ'כיה
צרפת
שוודיה

דוח מחקר

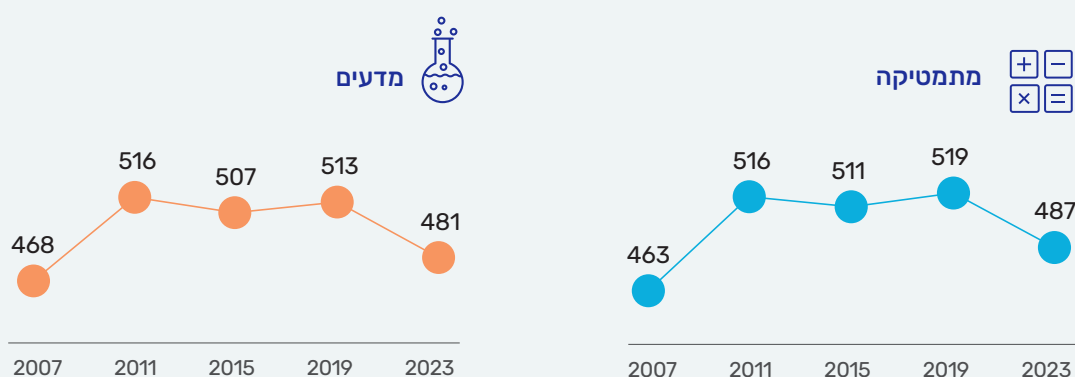

ישראל חוזרת לאחור: ירידה חדה בהישגים בקרב תלמידי כיתות ח' במתמטיקה ובמדעים

בין מחזורי טימס 2019 ו-2023 נרשמה בישראל ירידה חדה של 32 נקודות בממוצעי ההישגים של תלמידי כיתות ח' במתמטיקה (מ-519 ל-487) ובמדעים (מ-513 ל-481). למעשה, הישגי התלמידים בישראל במחזור 2023 הם הנמוכים ביותר מאז שנת 2007, שבה עמדו הממוצעים בישראל על 463 במתמטיקה ו-468 במדעים.

ירידה של יותר מ-30 נקודות בשני תחומי הדעת כאחד היא חסרת תקדים בישראל. הירידה בהישגים במחזור הנוכחי היא בגדר שינוי דרמטי ומדאיג, זאת לאחר שבשנת 2011 הצליחה ישראל לשפרם בשני תחומי הדעת בהשוואה למחזורים קודמים ושמרה על יציבות בין 2011 ל-2019 עם ממוצעים של 519-511 במתמטיקה ו-507-516 במדעים.

מגמות שינוי בהישגים של תלמידי ישראל במתמטיקה ובמדעים במחקר טימס מאז מחזור 2007

המגמה הנפוצה במדינות המשתתפות במחקר - יציבות. הירידות בישראל - הגדולות ביותר בקרב מדינות ה-OECD שהשתתפו במחקר

הירידות בממוצעי ההישגים של תלמידי ישראל במתמטיקה ובמדעים במחזור הנוכחי הן הגדולות ביותר בהשוואה לכל 18 מדינות ה-OECD שהשתתפו בשני מחזורי המחקר האחרונים.

בקרב כלל 35 המדינות שהשתתפו בשני מחזורי המחקר האחרונים - טימס 2019 ו-2023, נרשמה יציבות בממוצעי ההישגים ב-18 מדינות במתמטיקה (51%) וב-17 מדינות במדעים (49%). ירידות בהישגים נרשמו ב-14 מדינות במתמטיקה (40%) וב-15 מדינות במדעים (43%), ובכל אחד מתחומי הדעת נרשמו עליות בהישגים ב-3 מדינות (9%).

הירידות בהישגי התלמידים בישראל היו במתמטיקה ובמדעים גם יחד. למעשה, מלבד בישראל נרשמו ירידות בשני תחומי הדעת ב-9 מדינות נוספות (29% מכלל המדינות, ובהן ישראל), ומתוכן רק ב-4 מדינות - בחריין, מלזיה, קזחסטן וירדן - נרשמו ירידות דומות לירידות בישראל או חדות מהן בשני תחומי הדעת.

התפלגות המדינות לפי השינוי בממוצעי ההישגים בין 2019 ל-2023³

*מדינות חברות ב-OECD

עליה מובהקת ● ללא שינוי מובהק ● ירידה מובהקת ●

3 ייתכנו סטיות קלות מהפערים המפורסמים על ידי הארגון הבינלאומי בשל אופן החישוב. בעוד הארגון הבינלאומי מחשב את ההפרשים ואז מעגל את התוצאה, בדו"ח זה, כמו בשנים קודמות, ההפרש מחושב מציונים מעוגלים, וזאת על מנת לשמור על פשטות הדיווח

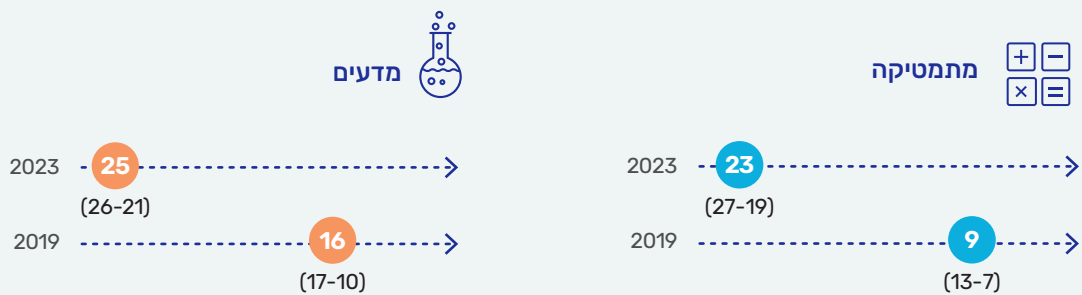
ישראל יורדת במדרג המדינות במתמטיקה ובמדעים

במבט בין-לאומי, בשני תחומי הדעת – מתמטיקה ומדעים – נרשמה הידרדרות חדה של ישראל במדרג המדינות שהשתתפו במחקר.

במדעים, זו הפעם הראשונה מאז 2007, ממוצע ההישגים בישראל אינו גבוה במובהק מהממוצע של המדינות המשתתפות. ישראל הידרדרה מהמקום ה-16 (טווח דירוג 10-17) למקום ה-25 (טווח דירוג 21-26). בעוד ב-2019 ממוצע ההישגים של תלמידי ישראל במדעים לא היה שונה מהממוצע באירלנד, ארה"ב, שוודיה, פורטוגל, אנגליה, טורקיה והונג קונג, במחזור הנוכחי הממוצע בישראל במדעים נמוך במובהק מכלל 7 המדינות הללו.

במתמטיקה הידרדרה ישראל מהמקום ה-9 (טווח דירוג 7-13) למקום ה-23 (טווח דירוג 19-27), אך עדיין מחזיקה בממוצע גבוה במובהק מהממוצע בכלל המדינות המשתתפות. עם זאת, בעוד ב-2019 ממוצע ההישגים של תלמידי ישראל במתמטיקה לא היה שונה מהממוצע באירלנד, ליטא, אוסטרליה, הונגריה, ארה"ב ואנגליה, במחזור הנוכחי ממוצע ההישגים בכל המדינות הללו גבוה במובהק מהממוצע בישראל, למעט ארה"ב, שהממוצע בה דומה לזה שבישראל.

מיקום ישראל במדרג המדינות שהשתתפו במחקר טימס ב-2019 וב-2023

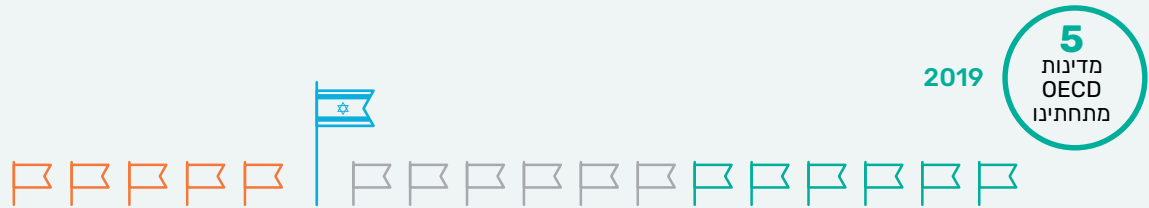
מתוך 20 מדינות ה-OECD שהשתתפו במחקר בשנת 2023, רק צ'ילה רשמה הישגים נמוכים במובהק מההישגים בישראל. לשם השוואה, ב-2019 היו הישגיהם של תלמידי ישראל במתמטיקה גבוהים במובהק מהישגי התלמידים ב-9 מתוך 18 מדינות ה-OECD שהשתתפו באותו מחזור, ובהן שוודיה, ניו זילנד, נורווגיה, צרפת, איטליה, פורטוגל, טורקיה, פינלנד וצ'ילה. באותו מחזור היו ההישגים בישראל במדעים גבוהים במובהק מההישגים ב-5 מתוך 18 מדינות ה-OECD שהשתתפו באותו מחזור, ובהן איטליה, נורווגיה, ניו זילנד, צרפת וצ'ילה.

מיקום ישראל במדרג מדינות ה-OECD שהשתתפו במחקר טימס ב-2019 וב-2023

מתמטיקה

מדעים

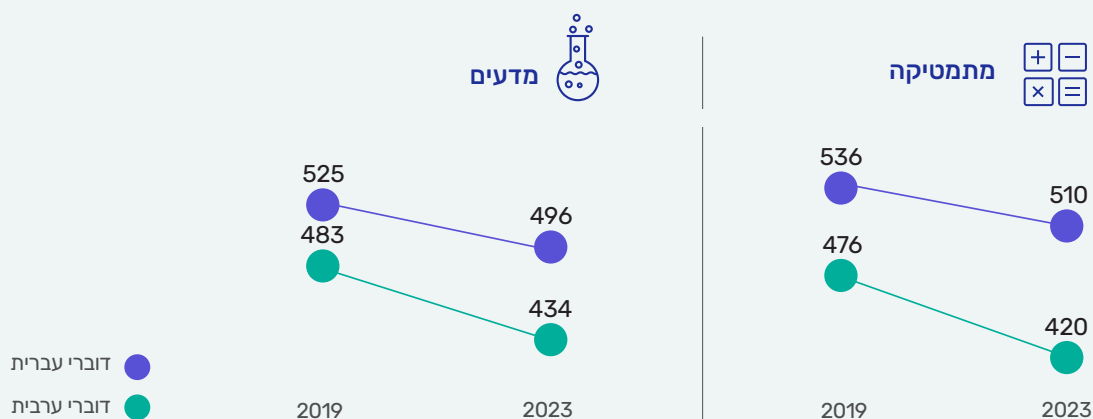

- מדינות OECD שממוצע הישגיהן גבוה מזה של ישראל במחזור המחקר
- מדינות OECD שממוצע הישגיהן דומה לזה של ישראל במחזור המחקר
- מדינות OECD שממוצע הישגיהן נמוך מזה של ישראל במחזור המחקר

פערי הישגים בין מגזרי השפה מתרחבים; ההידרדרות בהישגי תלמידים דוברי ערבית - כמעט פי שניים במוצע בהשוואה לתלמידים דוברי עברית

במחזור מחקר 2023 ממוצעי הישגים במתמטיקה בישראל הם 420 בקרב תלמידים דוברי ערבית ו-510 בקרב תלמידים דוברי עברית. במדעים ממוצעי הישגים הם 434 לעומת 496, בהתאמה. עקב זאת התרחב הפער בין מגזרי השפה ל-90 נקודות במתמטיקה לעומת 60 ב-2019, ובמדעים - ל-62 נקודות לעומת 42 ב-2019.

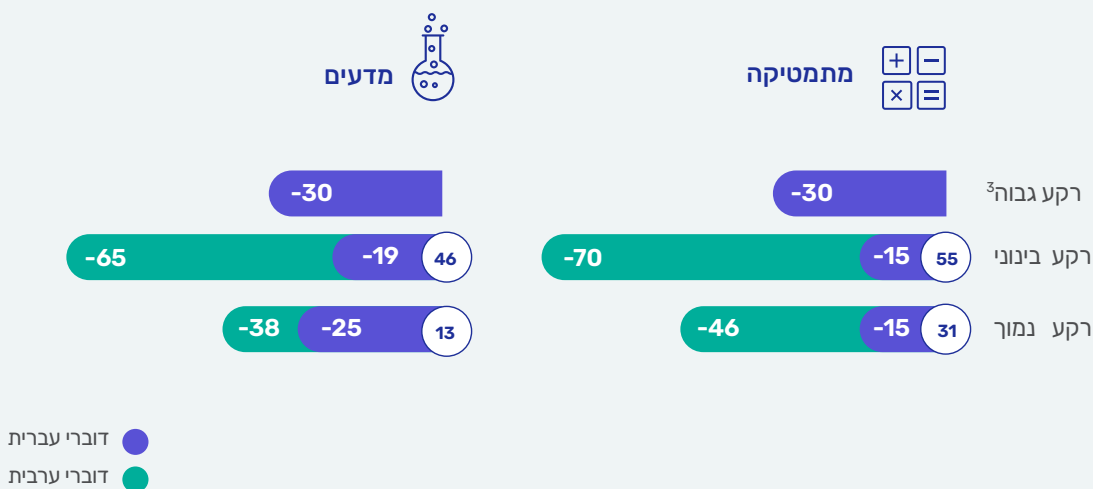
ממוצע הישגים במתמטיקה ומדעים בכל מגזר שפה בשני מחזורי טימס האחרונים

בשני מגזרי השפה הירידה בהישגים והעלייה בפערים ניכרת בכל שכבות הרקע חברתי-כלכלי

גם כאשר בוחנים תלמידים מאותו רקע חברתי-כלכלי, עדיין נמצא שההישגים בבתי ספר דוברי עברית גבוהים מההישגים בבתי ספר דוברי ערבית, אף כי הפער מתון יותר. כפי שעולה מהתרשים, הגידול החד ביותר בפער בין מגזרי השפה נמצא בקרב תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני: עלייה של 55 נקודות בפער במתמטיקה ושל 46 נקודות בפער במדעים.

הידרדרות בהישגים לעומת המחזור הקודם - לפי מגזר שפה ורקע חברתי-כלכלי

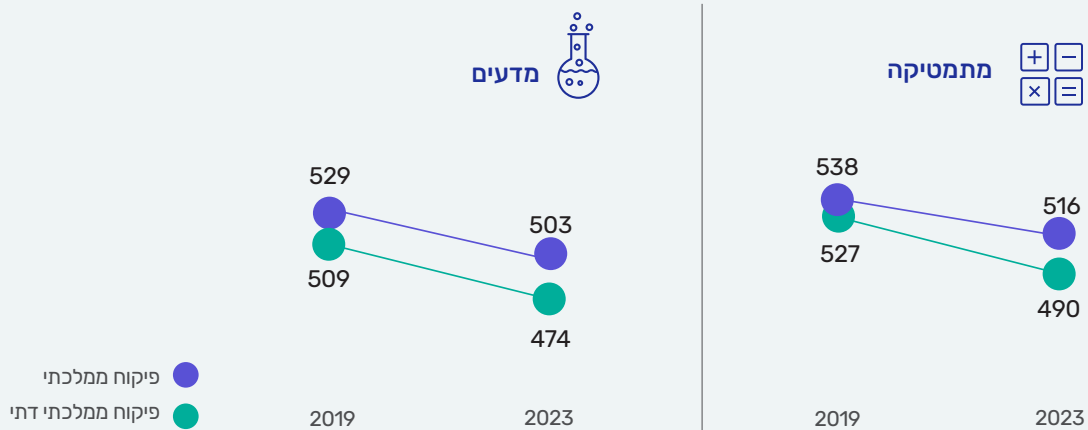

4 קבוצת התלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית קטנה מכדי שיהיה אפשר לדווח עליה.

דוברי עברית - הפער בין הפיקוח הממלכתי לממלכתי-דתי מתרחב

בקרב תלמידים דוברי עברית ניכר כי הפער בין שני סוגי הפיקוח מתרחב. ההישגים בפיקוח הממלכתי במתמטיקה ובמדעים גבוהים מההישגים בפיקוח הממלכתי-דתי. בשני תחומי הדעת הידרדרו ההישגים בכ-35 נקודות במוצע בפיקוח הממלכתי-דתי לעומת כ-20-25 נקודות במוצע בפיקוח הממלכתי. בכך התרחבו הפערים בין שני סוגי הפיקוח מ-11-20 נקודות ב-2019 ל-26-29 נקודות ב-2023⁵.

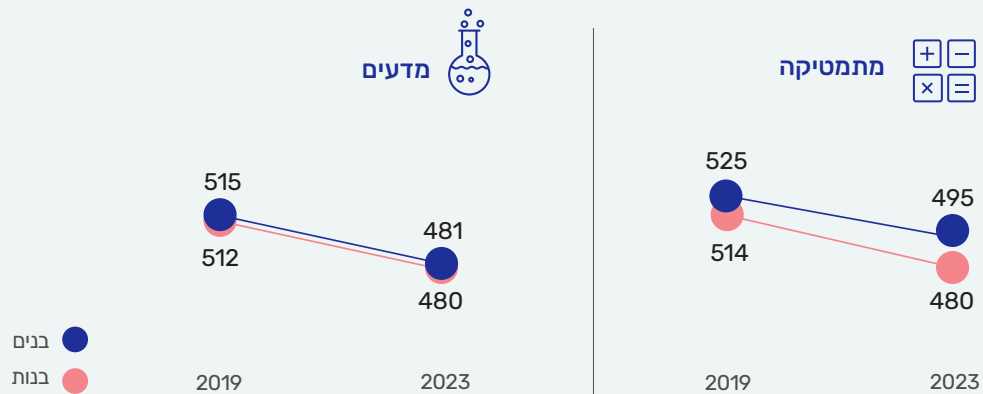
ממוצע ההישגים במתמטיקה ומדעים בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי בקרב דוברי עברית בשני מחזורי טימס האחרונים

הפער הבין-מגדרי במתמטיקה מתרחב מעט

במחזור 2019 נמצא בפעם הראשונה בישראל פער בין-מגדרי במתמטיקה: הישגי הבנים עלו במובהק על הישגי הבנות. במחזור הנוכחי התרחב מעט הפער לטובת הבנים. במדעים, לעומת זאת, הישגי הבנים והבנות דומים, כפי שהיו גם ב-2019, כלומר ההישגים בשתי הקבוצות ירדו בשיעור דומה.

ממוצע ההישגים במתמטיקה בקרב בנים ובנות בשני מחזורי טימס האחרונים

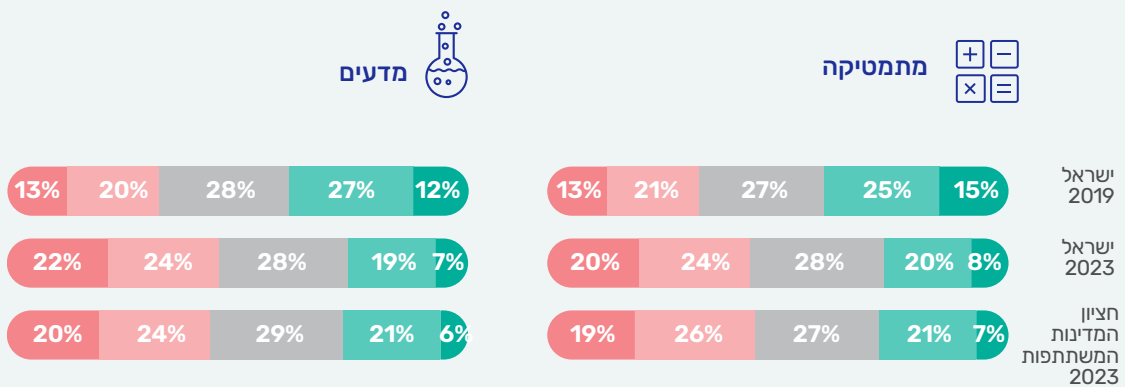
5 תלמידים בבתי ספר שבפיקוח החרדי לא השתתפו במחקר.

פחות מצטיינים ויותר מתקשים בכל תחומי הדעת ובכל מגזרי השפה

בשיעור התלמידים המתקשים במתמטיקה ובמדעים בישראל חלה עלייה דרמטית בהשוואה למחזור הקודם. אחד מכל 5 תלמידים (20%-22%) סווגל לרמה שמתחת לסף, לעומת אחד מכל 8 ב-2019 (13%). זאת ועוד, רק אחד מכל 13 תלמידים בישראל הגיע לרמת ההצטיינות הגבוהה ביותר (7%-8%), וזאת בהשוואה לשנת 2019, שבה עמד המספר על אחד מכל 7 תלמידים (12%-15%).

שינויים קלים נרשמו גם ברמות הביניים - נמוכה (24% ב-2023 לעומת 20%-21% ב-2019), בינונית (כ-28% ב-2023 וגם ב-2019) וגבוהה (19% ב-2023 לעומת 25%-27% ב-2019).

שיעורי התלמידים ברמות ההישג השונות ב-2023 וב-2019 בישראל ובמדינות המשתתפות

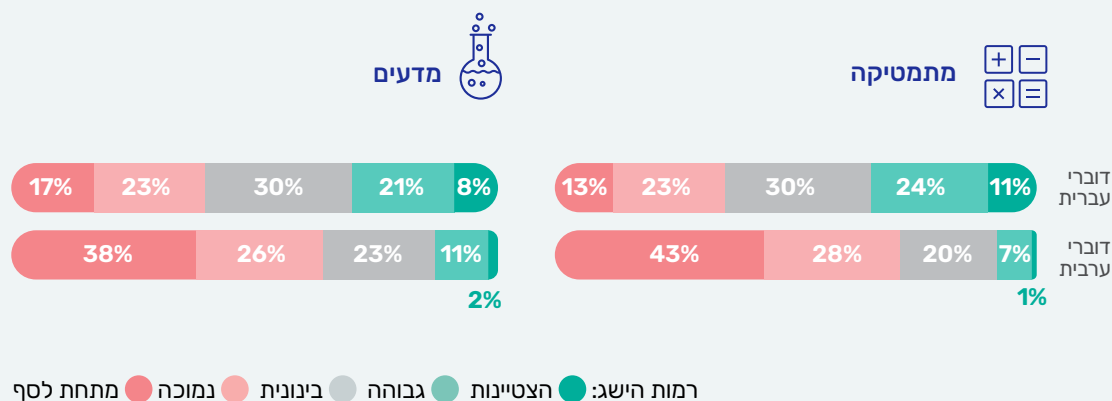
רמות הישג: גבוהה (אדום), גבוהה (כתום), בינונית (אפור), נמוכה (ירוק), מתחת לסף (כחול)

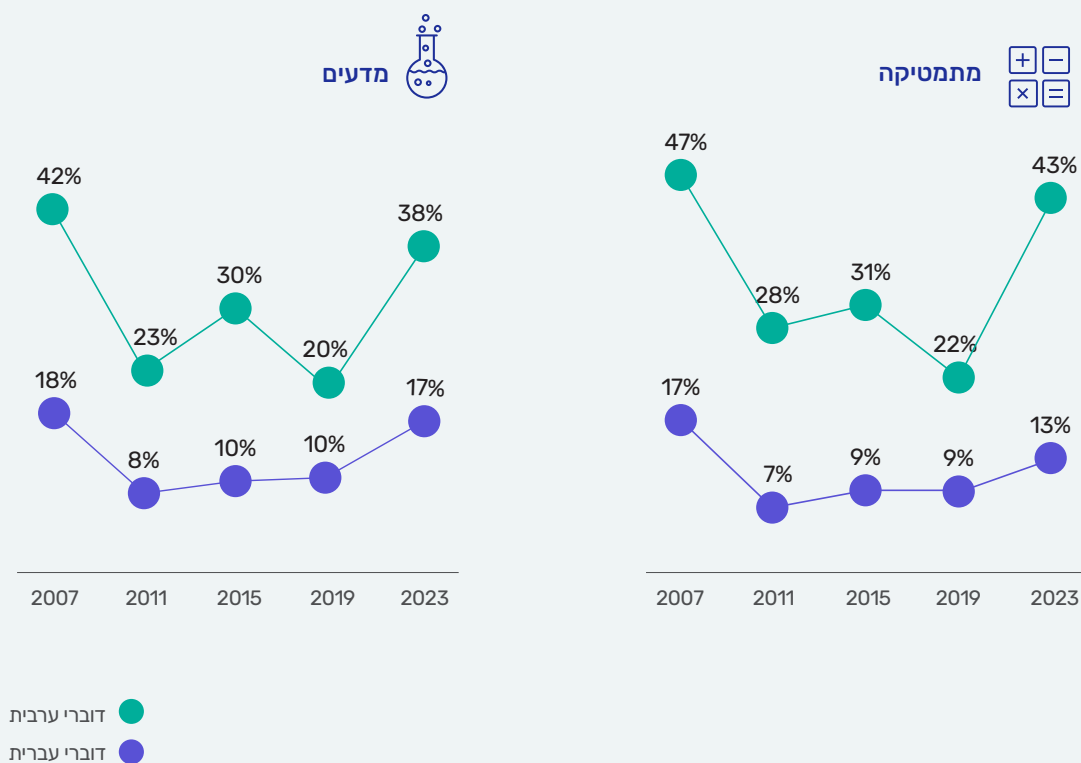
בקרב דוברי ערבית - שיעור אפסי של מצטיינים

העלייה בשיעור המתקשים והירידה בשיעור המצטיינים באות לידי ביטוי בכל קבוצות האוכלוסייה ובכל המגזרים, אך הירידות החדות ביותר חלו בקרב דוברי ערבית. שיעור התלמידים שסווגו לאחת משתי הרמות הנמוכות (הרמה שמתחת לסף והרמה הנמוכה) בקרב תלמידים דוברי ערבית הגיע לשיאים שליליים שלא נודעו מאז 2007; במתמטיקה שיעורם 71% ובמדעים 64%. לשם השוואה, בקרב התלמידים דוברי עברית השיעורים המקבילים הם 36%-40% בהתאמה. מנגד, שיעור המצטיינים בקרב דוברי ערבית אפסי - 1% ו-2%, לעומת 11% ו-8%, בקרב דוברי עברית. הפער בין מגזרי השפה ניכר גם בשיעור התלמידים ברמה הגבוהה שאינם מסווגים כמצטיינים - רק 7% ו-11% בקרב דוברי ערבית לעומת 24% ו-21% בקרב דוברי עברית.

שיעורי התלמידים המתקשים והמצטיינים ב-2023 בכל מגזר שפה

שיעורי התלמידים שסווגו לרמה שמתחת לסף הביצוע המינימלי בקרב דוברי ערבית וערבית במתמטיקה ובמדעים מ-2007 ועד 2023

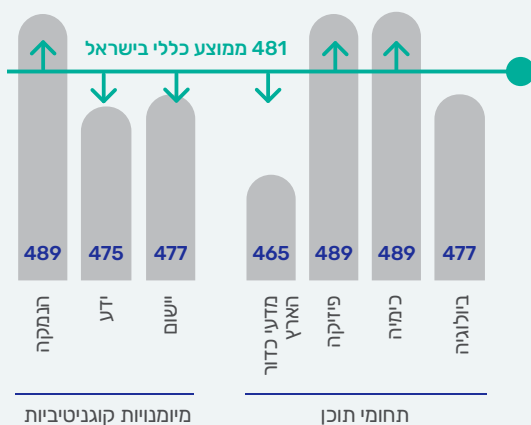
מבט על נקודות החוזקה והחולשה היחסיות של תלמידי ישראל

במחקר טימס, נוסף על חישוב ממוצע הישגים הכללי במתמטיקה מחושבים גם ממוצעי הישגים בתחומי התוכן השונים: התחום המספרי, אלגברה, גאומטריה, עיבוד נתונים והסתברות. במדעים, לצד ממוצע הישגים הכללי מחושבים גם הממוצעים בתחומי התוכן ביולוגיה, כימיה, פיזיקה ומדעי כדור הארץ. לכל אחד משני תחומי הדעת – מתמטיקה ומדעים – מחושבים גם ממוצעי הישגים עבור שלוש מיומנויות קוגניטיביות מרכזיות: ידע, יישום והנמקה.

הארגון הבין-לאומי המנהל את המחקר מפרסם גם ניתוח של נקודות החוזקה והחולשה היחסיות של כל מדינה בתחומי התוכן והמיומנויות הקוגניטיביות במתמטיקה ובמדעים. חשוב להבין שנקודות החוזקה והחולשה אינן מעידות על עוצמת הישגים או על חולשתם בהשוואה לעולם כולו, אלא על התחומים שבהם המדינה חזקה או חלשה יחסית לעצמה. כלומר, אם תחום מסוים נחשב נקודת חוזקה, הדבר מגדיל את הסיכוי שתחום אחר יזוהה כנקודת חולשה, משום שהמדד יחסי לשאר התחומים בתוך אותה מדינה. במילים אחרות, ניתוח החוזקות והחולשות מסייע להבין כיצד משתנים הביצועים בין תחומי התוכן השונים בתוך המדינה עצמה.

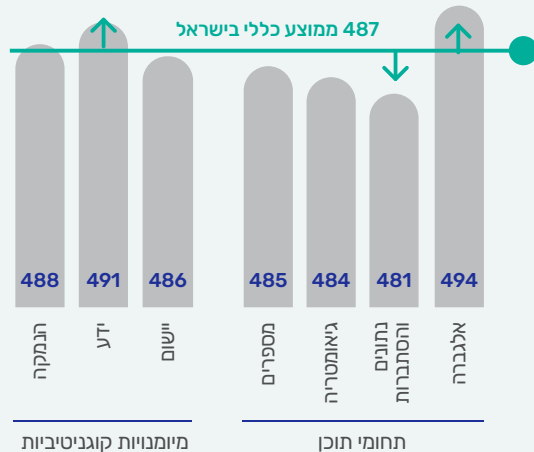
במדעים פיזיקה וכימיה מהווים חוזקות יחסיות, מדעי כדור הארץ מהווים חולשה יחסית

תחומי התוכן פיזיקה וכימיה הם בגדר חוזקות יחסיות בישראל, בעוד תחום מדעי כדור הארץ הוא בגדר חולשה יחסית. תחום הביולוגיה אינו שונה במובהק מהממוצע הכללי במדעים בישראל. כמו כן, מיומנות ההנמקה היא בגדר חוזקה יחסית במדעים, בעוד מיומנויות הידע והיישום הן בגדר חולשות יחסיות.

במתמטיקה אלגברה מהווה חוזקה יחסית, נתונים והסתברות מהווים חולשה יחסית

תחום התוכן אלגברה הוא בגדר חוזקה יחסית בישראל, תחום הנתונים והסתברות הוא בגדר חולשה יחסית, ושני התחומים גיאומטריה ומספרים אינם שונים במובהק מהממוצע הכללי במתמטיקה בישראל. כמו כן, מיומנות הידע במתמטיקה היא בגדר חוזקה יחסית בישראל, בעוד שמימונויות היישום וההנמקה אינן שונות במובהק מהממוצע הכללי.

↑ ממוצע הציון הכולל
 ↓ חוזקה יחסית
 ↓ חולשה יחסית

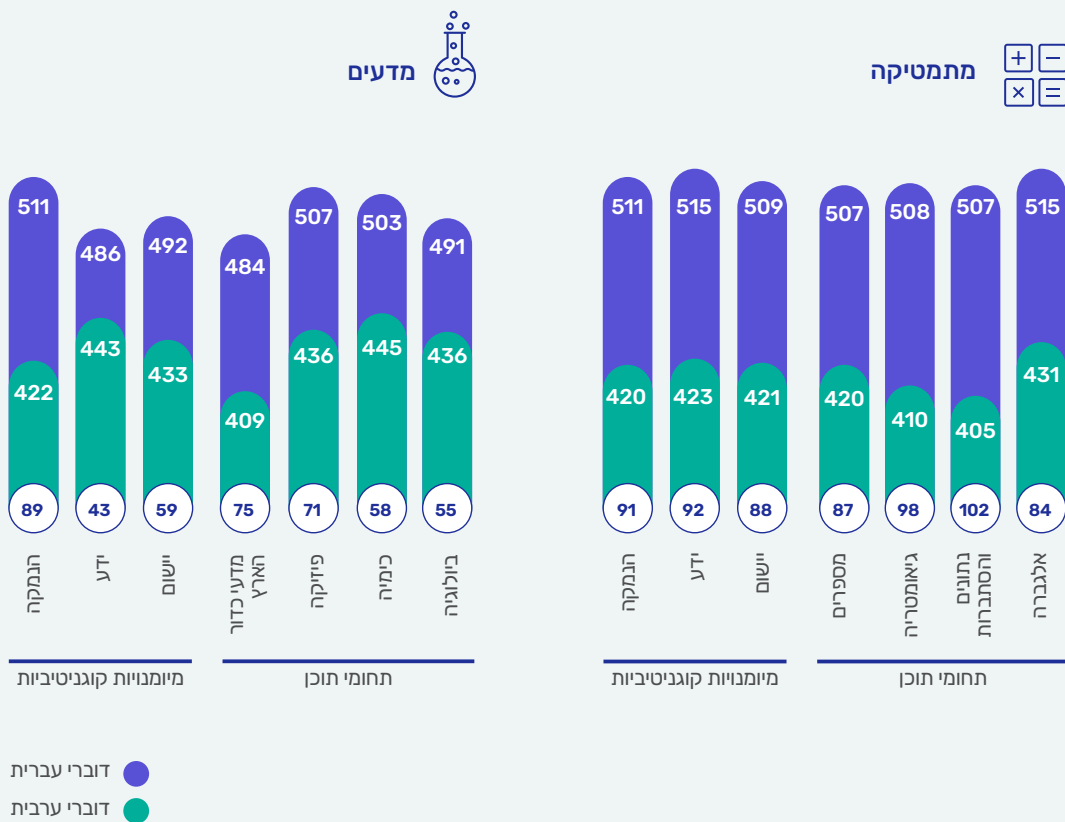
הפערים בין דוברי עברית וערבית - בכל תחומי הידע והמיומנויות הקוגניטיביות

מבט מעמיק בממוצעי ההישגים בכל אחד מתחומי התוכן והמיומנויות הקוגניטיביות מגלה פערים גדולים ועקביים בין מגזרי השפה לרעת תלמידים דוברי ערבית בכל התחומים: במדעים הפער הגדול ביותר הוא בתחום מיומנויות ההנמקה - הפרש של 89 נקודות, והפער הקטן ביותר הוא במיומנות הידע - הפרש של 43 נקודות. ממצא זה מתיישב עם ממצאים קודמים ולפיהם מיומנות ההנמקה היא בגדר חוזקה יחסית בקרב תלמידים דוברי עברית וחולשה יחסית בקרב תלמידים דוברי ערבית, ואילו מיומנות הידע היא בגדר חוזקה יחסית בקרב דוברי ערבית וחולשה יחסית בקרב דוברי עברית.

במתמטיקה הפער הגדול ביותר הוא בתחום התוכן נתונים והסתברות - הפרש של 102 נקודות לרעת דוברי ערבית, והקטן ביותר באלגברה - הפרש של 84 נקודות לרעת דוברי ערבית.

הפער אפוא עקבי בכל התחומים והמיומנויות. יתרה מזו: הפער הקטן ביותר שנמצא בין שני מגזרי השפה הוא 43 נקודות. עובדות אלו מדגישות כי יש צורך להגדיל את ההשקעה בתלמידים דוברי ערבית כדי לצמצם את הפערים בינם לבין תלמידים דוברי עברית וכדי להעלות את ממוצע ההישגים הכללי של תלמידי ישראל.

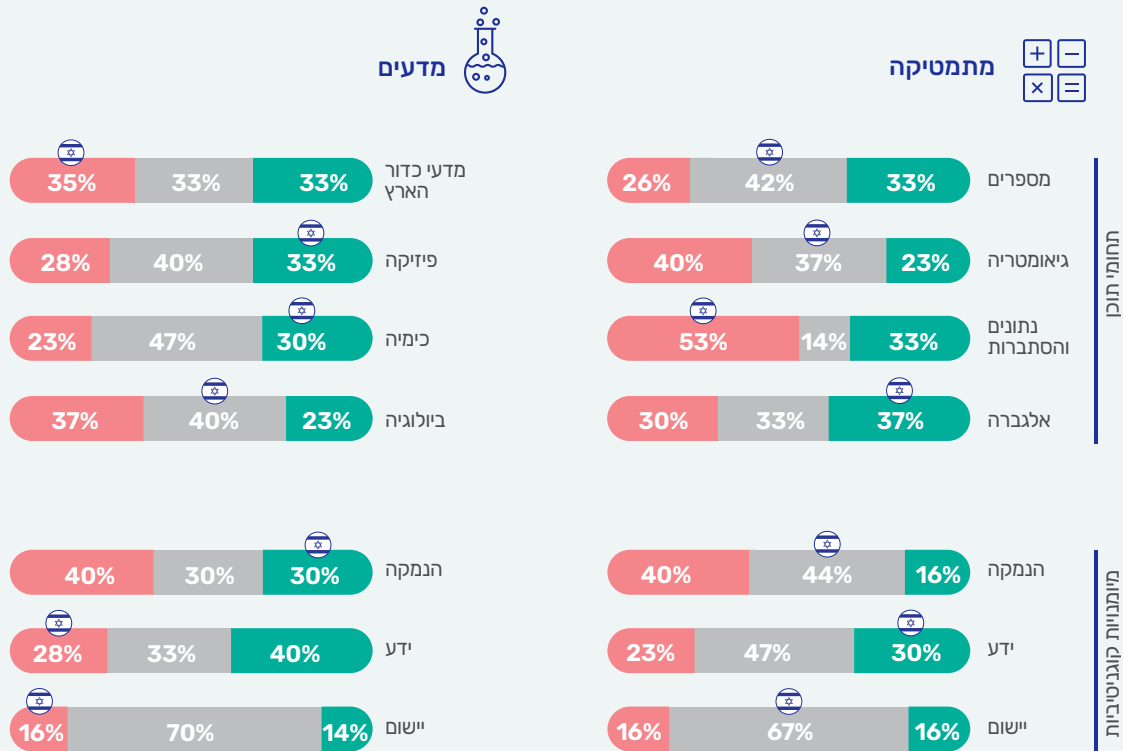
ממוצעי תחומי תוכן ומיומנויות קוגניטיביות במתמטיקה ומדעים בקרב דוברי עברית וערבית

החוזקות והחולשות היחסיות בישראל דומות לאלו של שאר המדינות

תמונת החוזקות והחולשות היחסיות המצטיירת בישראל דומה למדי לזו שבשאר המדינות המשתתפות. עם זאת חשוב לזכור כי נקודות החוזקה והחולשה אינן מעידות על עוצמת ההישגים או על חולשתם בהשוואה לעולם כולו, אלא רק על התחומים שבהם המדינה חזקה או חלשה יחסית לעצמה.

חוזקות וחולשות בתחומי תוכן ומיומנויות קוגניטיביות בישראל ובמדינות המשתתפות

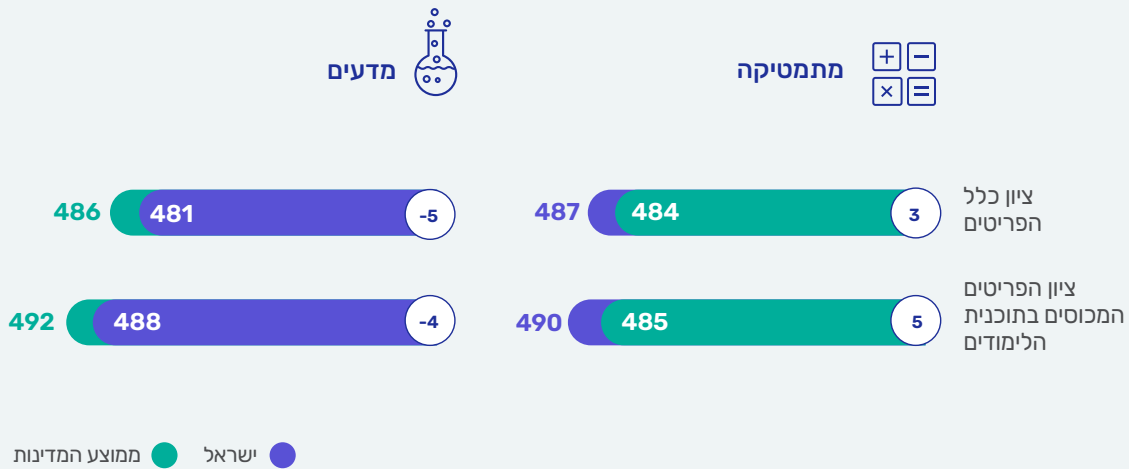

● מדינות בהן התחום מהווה חוזקה ● מדינות בהן התחום הכללי של המדינה ● מדינות בהן התחום מהווה חולשה

האם יש קשר בין כיסוי קוריקולרי לבין הישגים במבחן טימס?

בין מחזור 2019 למחזור 2023, חלה ירידה בהלימה בין תוכנית הלימודים לבין המסגרת המושגית של מבחני טימס במחזור מחקר 2023, אך הנתונים מראים שהכיסוי הקוריקולרי לא מסביר את ההידרדרות של ישראל במדרג המדינות. למעשה, אם משווים את הציונים של ישראל לממוצע המדינות המשתתפות רק על סמך הפריטים שכוסו בתוכנית הלימודים הישראלית מצבה של ישראל לא משתנה משמעותית; במתמטיקה הפער בין ישראל לממוצע המדינות המשתתפות גדל מ-3 נקודות לטובת ישראל ל-5 נקודות בלבד ובמדעים הפער מצטמצם מ-5 נקודות לרעת ישראל ל-4 נקודות בלבד⁶. בנוסף, הירידה המשמעותית בכיסוי נושאי המדעים החלה כבר ב-2015, אך ממוצעי ההישגים נשארו יציבים עד 2019⁷, כך שסביר להניח שההידרדרות נובעת ברובה מגורמים אחרים.

ממוצע הציונים על סמך כלל הפריטים ועל סמך פריטים המכוסים בתוכנית הלימודים הישראלית

שיעור כיסוי הנושאים וממוצע הציונים בישראל במתמטיקה ובמדעים מאז 2011

שנה	שיעור כיסוי הנושאים	ממוצע ההישגים
2023	55%	481
2019	61%	513
2015	58%	507
2011	80%	516

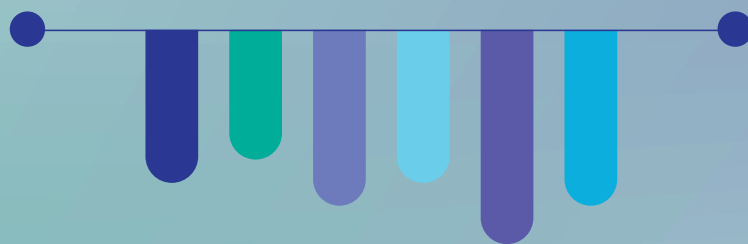
שנה	שיעור כיסוי הנושאים	ממוצע ההישגים
2023	86%	487
2019	97%	519
2015	95%	511
2011	95%	516

מדעים מתמטיקה

6 ממוצעי המדינות המשתתפות המוצגים כאן והמחושבים על פי ציון כלל הפריטים (484 במתמטיקה ו-486 במדעים) שונים ממוצעי המדינות המוצגים בחלקים אחרים בדו"ח (478 בשני תחומי הדעת) משום שהם מחושבים על סמך ציוניהם של המדינות שסיפקו נתונים לגבי הכיסוי הקוריקולרי. כך לדוגמה, אזרבייג'אן, איראן ודרום אפריקה לא סיפקו נתונים על הכיסוי הקוריקולרי ולכן אינן נכללות בממוצע הבינלאומי המחושב בהקשר זה. בנוסף, ניו זילנד לא נכללה בחישוב ממוצע המדינות המשתתפות מכיוון שלא הגיעה לסף ההשתתפות הנדרש אבל כן נכללה בחישוב ממוצע המדינות בהקשר של הכיסוי הקוריקולרי

7 ראה דו"ח בנושא אחוז כיסוי הנושאים והקשר להישגים מ-2019 [באתר ראמ"ח](#)

דיווחי התלמידים בשאלונים והקשר שלהם להישגים

חוויות התלמידים בלימודי מתמטיקה ומדעים והקשר שלהם להישגים

הקשר בין עמדות והישגים עשוי להיות דו-כיווני שכן עמדות חיוביות משפיעות על הצלחה, וההיפך. ניתן לשפר את עמדות התלמידים כלפי המקצוע באמצעות טיפוח דפוס חשיבה מתפתח; שימת דגש על היכולת לשפר כישורים באמצעות התמדה.

ממצאי המחקר, המתבססים על הישגי התלמידים ועל דיווחיהם, מצביעים על מספר גורמים מרכזיים הקשורים קשר מובהק להישגים גבוהים יותר לאחר פיקוח על מאפייני הרקע של התלמידים ושל בתי הספר:

- תחושת ביטחון של התלמידים ביכולתם בתחום הדעת ותחושת מסוגלות דיגיטלית
- עמדות חיוביות של התלמידים כלפי לימודי מתמטיקה ומדעים
- אווירה חיובית בכיתה ובבית הספר

התרשים מציג מדרג של קבוצות משתנים לפי תרומתן היחסית להסבר השונות בהישגים מעבר למודל הבסיס של משתני הרקע

מודל הבסיס: משתני הרקע

נמצא כי משתני **הרקע** החברתי-כלכלי הבית ספרי והאישי של התלמידים קשורים להישגיהם בשני תחומי הדעת. מעבר לרקע החברתי-כלכלי, נמצא כי מגדר ומגזר קשורים להישגים במתמטיקה בלבד.

בחינת ההשפעה המשותפת על הישגי התלמידים (להלן: שונות מוסברת) העלתה כי כלל המשתנים הללו יחד מסבירים 33% מההבדלים בין התלמידים בהישגים במתמטיקה ו-24% מההבדלים ביניהם במדעים.

למודל בסיסי זה נוספו בכל פעם קבוצות של משתנים שונים ונבדק באיזו מידה המשתנים שבקבוצה תורמים להסבר השונות בהישגים **מעבר** לתרומה של משתני הרקע שבמודל הבסיס (להלן: "שונות מוסברת תוספתית"). ככל שהשונות המוסברת התוספתית גדולה יותר, כך המשתנים שהתווספו למודל נחשבים מרכזיים יותר וקשורים יותר להישגים בתחום הדעת.

זאת ועוד, המחקר בחן את הקשר בין כל משתנה להישגים, כלומר כיצד שינוי של יחידה אחת (למשל, עליה של נקודה בסולם של 1-10) במשתנה מסוים משפיע על הציון של התלמידים במבחן.

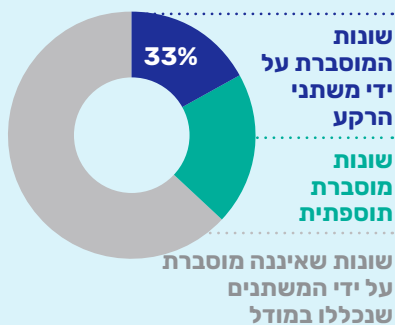
חשוב לציין שסולמות המשתנים אינם בהכרח בני השוואה, ולכן אי-אפשר להשוות את גודל השפעתם של משתנים שונים על ההישגים באופן מוחלט.

השוואה בין **קבוצות משתנים**, לעומת זאת, מתאפשרת באמצעות השונות המוסברת התוספתית.

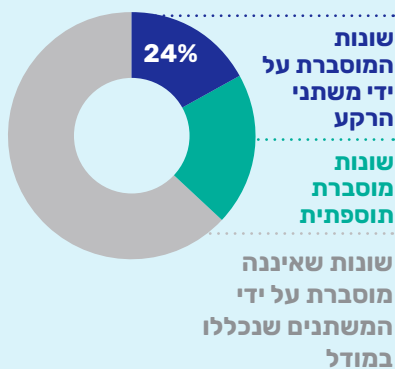
השפעה של עלייה ביחידה אחת במדד של משתנה בודד על ציון התלמיד מעבר לשאר המשתנים במודל.

מתמטיקה

מדעים

תחושת ביטחון של התלמידים ביכולתם בתחום הדעת ותחושת מסוגלות דיגיטלית

ככל שתחושת הביטחון של התלמידים ביכולתם בתחום הדעת גבוהה יותר, כך הישגיהם גבוהים יותר – עלייה של יחידה אחת במדד קשורה להישגים גבוהים ב-14 נקודות במתמטיקה וב-14 נקודות במדעים.

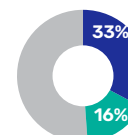
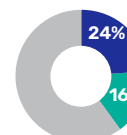
כמו כן, ככל שתחושת המסוגלות הדיגיטלית שלהם גבוהה יותר, כך הישגיהם גבוהים יותר – עלייה של יחידה אחת במדד קשורה להישגים גבוהים ב-3 נקודות במתמטיקה וב-4 נקודות במדעים.

דיווחי התלמידים על ביטחון ביכולתם בתחום הדעת ועל תחושת מסוגלות דיגיטלית תורמים יחד כ-16% לשונות המוסברת התוספתית בכל אחד מתחומי הדעת.

מתמטיקה

מדעים

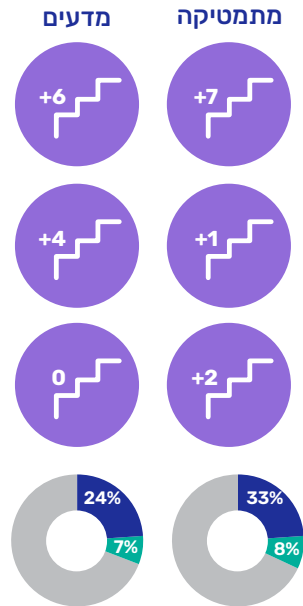
עמדות חיוביות של התלמידים כלפי לימודי מתמטיקה ומדעים

ככל שעולה האהבה של התלמידים לתחום הדעת, כך הישגיהם גבוהים יותר – עלייה של יחידה אחת במדד קשורה להישגים גבוהים ב-7 נקודות במתמטיקה וב-6 נקודות במדעים.

כמו כן, ככל שהערך שהתלמידים מייחסים ללימודי תחום הדעת גבוה יותר, כך הישגיהם גבוהים יותר, בעיקר במדעים – עלייה של יחידה אחת במדד קשורה להישגים גבוהים בנקודה אחת במתמטיקה וב-4 נקודות במדעים.

במתמטיקה, גם הוראה ברורה יותר מצד המורה (לפי דיווחי התלמידים) קשורה להישגים גבוהים יותר – עלייה של יחידה אחת במדד קשורה להישגים גבוהים ב-2 נקודות.

דיווחי התלמידים על עמדותיהם כלפי לימודי מתמטיקה ומדעים תורמים כ-8% לשונות המוסברת התוספתית במתמטיקה וכ-7% לשונות המוסברת התוספתית במדעים.

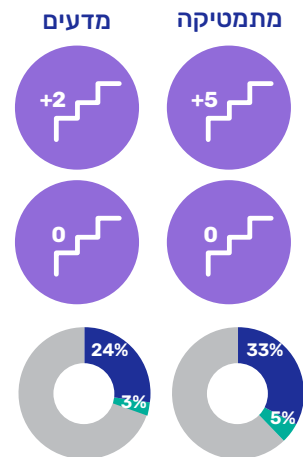

אווירה חיובית בכיתה ובבית הספר

ככל שיש פחות הפרעות בשיעורי מתמטיקה ומדעים, כך הישגי התלמידים גבוהים יותר – עלייה של יחידה אחת במדד קשורה להישגים גבוהים ב-5 נקודות במתמטיקה וב-2 נקודות במדעים.

לא נמצא קשר מובהק בין תחושת השייכות של התלמידים לבית הספר לבין הישגי תלמידים במתמטיקה ובמדעים.

דיווחי התלמידים על אווירה חיובית בכיתה ובבית הספר תורמים יחד כ-5% לשונות המוסברת התוספתית במתמטיקה וכ-3% לשונות המוסברת התוספתית במדעים.

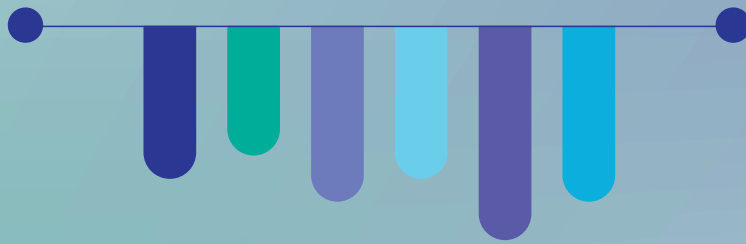

לסיכום, המחקר מצביע על קשרים משמעותיים בין דיווחי התלמידים להישגיהם במתמטיקה ובמדעים בכיתה ח'. נראה כי עמדות חיוביות כלפי התחומים הנלמדים, ובעיקר תחושת מסוגלות וביטחון עצמי, נמצאים במתאם גבוה עם הצלחה.

חשוב לזכור כי הקשר בין ההיבטים השונים של עמדות אלו לבין הישגים הוא דו-כיווני, שכן עמדות חיוביות כלפי מתמטיקה ומדעים תורמות להתמדה בלמידה ולהישגים גבוהים, והם בתורם תורמים לשיפור העמדות. עם זאת, עמדות מושפעות גם ממאפיינים אישיותיים, מתפיסות עצמיות ואף מתפיסות תרבותיות. על כן מומלץ לעודד ולטפח במכוון תפיסות האופייניות לדפוס חשיבה מתפתח (growth mindset) בקרב התלמידים והמורים. דפוס חשיבה מתפתח הוא התפיסה שכישורים אינם קבועים אלא ניתנים לשיפור ולהתפתחות באמצעות מאמץ והתמדה. לתפיסות אלו השפעה חיובית על הישגים⁸.

8 Sisk, V. F., Burgoyne, A. P., Sun, J., Butler, J. L., & Macnamara, B. N. (2018). To what extent and under which circumstances are growth mind-sets important to academic achievement? Two meta-analyses. *Psychological science*, 29(4), 549-571.

נספחים

נספח א | הישגי תלמידים במבחן טימס 2023 במתמטיקה - ריכוז נתונים בישראל

התפלגות התלמידים [%] לרמות בקיאות					התפלגות ציונים ופערי ציונים						ממוצע ההישגים		גודל מדגם	מגזר שפה פיקוח מגדר	
מתחת לסף	נמוכה בינונית גבוהה	הצטיינות	פער הציונים P90-P10	ציון אחוזון 90 (P90)	ציון רבעון III	ציון חציון I	ציון רבעון 10	ציון אחוזון 10 (P10)	סטטית תקן	טעות תקן	ציון ממוצע	h	סך הכל		
8	19	28	24	20	258	614	558	490	416	356	100	4	487	5198	סך הכל
6	19	28	25	22	247	602	549	483	412	355	96	4	480	2600	בנות
11	20	27	23	19	272	629	567	497	421	357	104	5	495	2598	בנים
15	33	32	15	5	210	646	597	546	491	436	82	5	543	1569	רקע גבוה
7	18	30	27	19	240	604	548	485	421	364	93	5	484	1959	רקע בינוני
2	6	20	31	41	225	539	483	420	362	314	89	5	424	1647	רקע נמוך
11	24	30	23	13	242	629	573	511	446	387	92	5	510	3449	סך הכל
8	23	31	24	14	231	614	564	503	441	383	88	5	502	1700	בנות
13	24	29	22	11	249	641	583	520	451	392	96	5	518	1749	בנים
16	33	32	15	5	210	647	598	548	492	437	82	5	544	1518	רקע גבוה
8	19	31	26	15	235	614	558	495	432	379	90	6	496	1370	רקע בינוני
3	9	25	35	28	218	563	502	449	391	345	84	7	451	545	רקע נמוך
12	24	31	21	11	243	636	578	518	453	393	93	5	516	2631	סך הכל
9	24	32	23	12	230	619	567	509	447	389	88	5	507	1306	בנות
15	25	29	20	10	252	650	589	527	458	398	97	7	525	1325	בנים
16	33	32	15	4	209	651	600	549	494	442	83	6	547	1219	רקע גבוה
9	20	31	25	14	238	621	563	500	436	383	92	7	501	1018	רקע בינוני
4	10	27	32	27	221	570	510	455	394	349	87	9	458	379	רקע נמוך
7	21	29	27	17	232	606	557	490	426	374	88	9	490	818	סך הכל
5	21	28	28	18	228	597	551	485	420	369	87	16	484	394	בנות
9	21	29	27	15	239	618	562	495	430	379	89	8	496	424	בנים
12	34	31	17	6	212	632	592	542	482	420	79	7	534	299	רקע גבוה
5	18	30	30	17	222	594	545	481	425	372	84	11	483	352	רקע בינוני
2	6	22	39	31	195	536	483	434	386	341	77	10	437	166	רקע נמוך
1	7	20	28	43	236	541	485	416	355	305	91	7	420	1749	סך הכל
1	7	20	29	43	232	537	483	415	357	305	90	7	419	900	בנות
1	8	20	28	43	240	545	487	417	352	305	93	7	422	849	בנים
														51	רקע גבוה
1	11	27	30	32	239	559	510	448	380	320	91	9	443	589	רקע בינוני
1	4	15	28	51	221	519	461	397	343	298	86	7	403	1102	רקע נמוך

נספח א - המשך | הישגי תלמידים במבחן טימס 2023 במתמטיקה - ריכוז נתונים בישראל

ממוצעי הישגים לפי תחומי תוכן		ממוצעי הישגים לפי מיומנויות קוגניטיביות					
הנמקה	ידע	יישום	מספרים	גאומטריה	נתונים והסתברות	אלגברה	
488	491	486	485	484	481	494	סך הכל
483	485	480	473	481	472	490	בנות
494	498	493	497	487	490	498	בנים
544	547	540	540	539	542	551	רקע גבוה
485	489	484	481	481	478	490	רקע בינוני
425	428	426	424	421	413	431	רקע נמוך
511	515	509	507	508	507	515	סך הכל
505	507	501	494	505	497	510	בנות
518	522	516	519	512	517	520	בנים
546	548	541	541	540	543	551	רקע גבוה
497	501	495	492	495	492	500	רקע בינוני
455	458	455	452	457	447	455	רקע נמוך
517	521	514	513	514	513	521	סך הכל
510	513	507	500	509	502	515	בנות
524	529	522	526	519	524	527	בנים
548	551	543	544	543	546	553	רקע גבוה
501	506	500	497	500	496	505	רקע בינוני
462	465	461	458	464	454	461	רקע נמוך
493	494	491	487	490	488	496	סך הכל
488	489	484	474	489	479	495	בנות
497	500	497	499	490	495	498	בנים
536	536	531	529	530	532	541	רקע גבוה
485	488	484	480	481	481	489	רקע בינוני
440	442	441	437	443	432	442	רקע נמוך
420	423	421	420	410	405	431	סך הכל
420	422	420	414	413	402	435	בנות
419	424	422	427	407	408	428	בנים
							רקע גבוה
444	446	441	442	430	427	455	רקע בינוני
402	405	405	403	393	387	413	רקע נמוך

נספח ב | הישגי תלמידים במבחן טימס 2023 במדעים - ריכוז נתונים בישראל

התפלגות התלמידים [%] לרמות בקיאות					התפלגות ציונים ופער ציונים						ממוצע הישגים		גודל מדגם		
הצטיינות	מתחת לטף	נמוכה בינונית גבוהה			פער הציונים P90-P10	ציון אחוזון 90 (P90)	ציון רבעון III	ציון רבעון I	ציון אחוזון 10 (P10)	ציון סטיית תקן	טעות תקן	ציון ממוצע	n		
7	19	28	24	22	260	607	551	485	409	347	100	4	481	5198	סך הכל
5	19	30	25	21	244	598	547	486	412	354	94	4	480	2600	בנות
8	18	27	23	24	276	616	555	484	405	340	105	4	481	2598	בנים
12	29	33	18	7	221	637	588	533	473	416	87	5	530	1569	רקע גבוה
5	18	30	25	22	247	599	544	481	409	352	95	5	477	1959	רקע בינוני
2	8	21	29	41	237	547	492	423	359	310	92	5	427	1647	רקע נמוך
8	21	30	23	17	249	617	562	499	431	368	95	4	496	3449	סך הכל
6	21	32	24	16	234	607	557	499	431	373	89	5	494	1700	בנות
10	21	29	22	18	264	626	569	500	431	362	101	5	498	1749	בנים
12	29	33	18	7	219	637	587	533	474	418	86	5	530	1518	רקע גבוה
6	18	30	26	20	245	605	547	484	415	360	93	5	483	1370	רקע בינוני
2	9	24	31	35	223	553	500	436	376	330	88	7	439	545	רקע נמוך
10	23	30	22	16	251	623	570	507	438	372	96	5	503	2631	סך הכל
7	23	33	23	15	233	612	561	505	438	379	89	4	500	1306	בנות
12	23	28	21	16	271	636	580	508	439	365	103	6	506	1325	בנים
13	29	33	17	7	219	643	591	536	478	424	87	6	533	1219	רקע גבוה
7	19	29	25	19	251	612	556	490	421	361	95	6	488	1018	רקע בינוני
3	10	25	29	34	233	563	507	441	378	330	91	10	444	379	רקע נמוך
4	17	29	28	22	232	590	538	477	410	358	89	7	474	818	סך הכל
4	17	29	29	21	232	591	539	477	410	359	88	14	476	394	בנות
4	17	30	27	23	233	589	538	477	408	356	90	6	473	424	בנים
8	28	33	22	10	213	614	574	516	457	401	82	7	513	299	רקע גבוה
3	14	31	28	24	221	579	529	470	404	358	85	9	468	352	רקע בינוני
1	6	21	35	37	206	533	482	426	370	327	80	8	427	166	רקע נמוך
2	11	23	26	38	258	564	507	432	360	306	99	7	434	1749	סך הכל
2	12	25	26	35	254	568	514	441	369	314	97	8	441	900	בנות
3	9	21	25	42	262	560	500	422	352	298	100	8	427	849	בנים
													51		רקע גבוה
2	16	29	24	29	258	577	533	467	387	319	99	10	457	589	רקע בינוני
1	7	19	27	45	244	543	484	412	349	299	93	7	417	1102	רקע נמוך

נספח ב - המשך | הישגי תלמידים במבחן טימס 2023 במדעים - ריכוז נתונים בישראל

ממוצעי הישגים לפי מיומנויות קוגניטיביות				ממוצעי הישגים לפי תחומי תוכן				מדעים
הנמקה	ידע	יישום	סביבה	מדעי כדור הארץ	פיזיקה	כימיה	ביולוגיה	
489	475	477	478	465	489	489	477	סך הכל
489	474	478	480	462	483	495	478	בנות
488	477	476	476	469	495	482	476	בנים
546	520	524	530	517	538	540	525	רקע גבוה
486	471	474	474	462	487	484	473	רקע בינוני
424	427	426	423	408	433	433	426	רקע נמוך
511	486	492	496	484	507	503	491	סך הכל
510	483	491	496	480	499	509	490	בנות
512	490	493	495	489	514	498	492	בנים
547	521	524	530	518	538	540	525	רקע גבוה
497	473	479	481	471	494	488	477	רקע בינוני
451	429	438	439	429	451	442	434	רקע נמוך
517	494	498	503	492	513	511	498	סך הכל
515	489	496	502	486	504	514	496	בנות
519	498	501	504	497	521	507	499	בנים
550	524	527	534	522	541	545	529	רקע גבוה
502	480	485	487	478	499	494	483	רקע בינוני
455	434	443	444	434	457	447	438	רקע נמוך
492	463	470	473	461	487	479	470	סך הכל
494	461	472	476	458	481	489	471	בנות
490	465	468	470	465	493	470	469	בנים
535	503	508	512	501	526	519	507	רקע גבוה
483	454	462	465	452	482	471	463	רקע בינוני
442	419	427	429	419	439	433	425	רקע נמוך
422	443	433	426	409	436	445	436	סך הכל
431	449	441	435	413	439	456	444	בנות
413	436	425	417	404	434	433	427	בנים
								רקע גבוה
447	466	457	448	430	458	468	458	רקע בינוני
404	425	416	410	392	420	426	419	רקע נמוך

צוות המחקר

מנהלת תחום מחקרים בין-לאומיים, אגף פיתוח כלים, ראמ"ה - מנהלת מהלך המחקר	גב' ג'ורג'ט חלו
מרכזת בכירה מחקרים בין-לאומיים, אגף פיתוח כלים, ראמ"ה - מנהלת מהלך פרסום המחקר	ד"ר פרנסין עיסא
מנהלת תחום מחקרי אורך, אגף סטטיסטיקה ומחקר, ראמ"ה - ניתוח נתונים וכתובת הדו"ח	ד"ר אליענה אביצור
מנהל תחום עיבוד מחקרים, אגף סטטיסטיקה ומחקר, ראמ"ה - דגימה וניתוח נתונים	ד"ר יוסי מחלוף
מנהלת תחום תוצרים מחקריים, אגף השפעה, ראמ"ה - הפקת תוצרים	גב' איריס ברם-גזית
מנהלת אגף תפעול, ראמ"ה - תפעול המחקר	גב' עמית דהן
מנהלת תחום ליווי בתי ספר, מטה ראמ"ה - תפעול המחקר והבדיקה	גב' לי-רז מאור

ליווי וסיוע מקצועי

מנהלת אגף פיתוח כלים, ראמ"ה	ד"ר ענבל רון-קפלן
מנהלת אגף סטטיסטיקה ומחקר, ראמ"ה	גב' נורית ליפשטט
מרכזת בכירה מחקרים בין-לאומיים, ראמ"ה	ד"ר נעה שחורי-איל
ממונה עיבוד וניתוח נתונים, אגף סטטיסטיקה ומחקר, ראמ"ה	ד"ר ירון שלומי
מנכ"ל ראמ"ה	ד"ר גל אלון

שותפים חיצוניים

תרגום והתאמה של חומרי המחקר	בלנד ישראל
תפעול המחקר	חברת טלדור
עיצוב הדוח	סטודיו אירה גינזבורג
עריכה לשונית	נילי עדן

תודות לשותפים בראמ"ה שתרמו ליצירת הדוח, קראו, העירו, האירו וסייעו להשלים את הכנתו. תודה לתלמידים ולמורים שהשתתפו במחקר.

